

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент лісових ресурсів.

Освітній рівень магістр

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність 205 Лісове господарство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «29» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Менеджмент лісових ресурсів
Освітня програма	Лісове господарство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1 курс/1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua

2. Опис дисципліни

Дисципліна "Менеджмент лісових ресурсів" присвячена вивченню принципів та методів ефективного управління лісовими ресурсами в умовах сучасних викликів. Курс охоплює основи сталого використання лісів, методи оцінки ресурсів, а також інструменти моніторингу, включаючи геоінформаційні системи (ГІС) та дистанційне зондування. Студенти здобудуть навички планування і оптимізації лісокористування, зокрема з урахуванням екологічних, соціальних і економічних аспектів. Особлива увага приділяється правовим і нормативним аспектам, що регулюють управління лісами. Завдяки інтеграції теоретичних знань та практичних завдань, студенти навчаться приймати обґрунтовані рішення для збереження та відновлення лісових екосистем.

Мета курсу – є формування у студентів глибоких знань і практичних навичок щодо ефективного та сталого управління лісовими ресурсами. Курс спрямований на розвиток умінь аналізу, оцінки та планування лісових ресурсів з урахуванням екологічних, економічних і соціальних аспектів. Студенти навчаться застосовувати сучасні технології моніторингу та використовувати нормативно-правові підходи для збереження та відновлення лісів, адаптуючи їх до умов глобальних змін.

Компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі в опануванні теоретичними засадами функціонування системи сертифікації лісів у сфері лісового господарства.

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства.

СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів.

Програмні результати навчання:

РН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.

РН 5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.

РН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема 1. Вступ до менеджменту лісових ресурсів	Розуміння основних принципів та цілей управління лісовими ресурсами. Усвідомлення значення лісів у глобальних екосистемах.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести, питання.
2	Тема 2. Сталий розвиток і його значення для лісокористування	Ознайомлення зі сталим лісокористуванням, розуміння екологічної, економічної та соціальної ролі лісів.	Опрацювання лекційного матеріалу. Тести.
3	Тема 3. Лісові ресурси: типи, цінність та функції	Розуміння типів лісових ресурсів, їх ролі в екосистемах та економіці, основи їх оцінки.	Опрацювання лекційного матеріалу. Питання, тести.
4	Тема 4. Методи інвентаризації та оцінки лісових ресурсів	Знання основних методів та інструментів інвентаризації лісових ресурсів, зокрема статистичних та геоінформаційних підходів.	Лекційне опрацювання, практичні приклади.
5	Тема 5. Управління лісами: планування і моніторинг	Ознайомлення з принципами планування та моніторингу стану лісів, основами системи управління лісами.	Опрацювання матеріалу, тести.
6	Тема 6. Використання ГІС та дистанційного зондування в лісовому менеджменті	Засвоєння навичок роботи з ГІС та іншими інструментами дистанційного зондування для моніторингу та управління лісовими ресурсами.	Лекція, прикладне заняття з картами та ГІС.
7	Тема 7. Правові та нормативні основи	Знання основних законів, регламентів та стандартів, що регулюють управління лісами на	Лекційне опрацювання, тести.

	управління лісовими ресурсами	державному та міжнародному рівнях.	
8	Тема 8. Глобальні виклики у сфері лісового менеджменту	Розуміння основних викликів для лісів у сучасних умовах, таких як зміна клімату, забруднення, дефіцит ресурсів та їх вплив на лісові екосистеми.	Обговорення, питання, підготовка до підсумкового тесту.
9	Практична 1. Інвентаризація лісових ресурсів	Застосування методів інвентаризації на практиці, розуміння класифікації лісових ресурсів.	Проведення практичної інвентаризації.
10	Практична 2. Розрахунок лісових запасів та їх оцінка	Навички розрахунку об'ємів лісових ресурсів, використання методів оцінки для прийняття рішень.	Виконання розрахунків, аналіз результатів.
11	Практична 3. Планування управління лісовими ресурсами	Розробка плану управління для лісових ресурсів, враховуючи сталий розвиток.	Створення плану, розробка рекомендацій.
12	Практична 4. Аналіз лісового кадастру та картографічних даних	Застосування лісового кадастру, інтерпретація картографічних даних для управління лісами.	Робота з кадастрами та картами.
13	Практична 5. Використання ГІС у менеджменті лісів	Навички роботи з ГІС, аналіз просторових даних для лісових екосистем.	Виконання завдань із ГІС-аналізу.
14	Практична 6. Оцінка екологічних ризиків для лісів	Оцінка ризиків і загроз для лісових екосистем, розробка стратегій мінімізації негативного впливу.	Аналіз ризиків, пропозиції заходів.
15	Практична 7. Використання нормативних документів у лісовому менеджменті	Розуміння нормативних вимог, застосування їх на практиці для прийняття рішень у лісокористуванні.	Робота з документами, аналіз регламентів.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	16
Практичне заняття	14
Самостійна робота	60
Індивідуальне завдання	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Практичні з-тя		4		4		4		4		4		5			5			30
Самостійна р-та														10				10
Індивідуальні завдання																10		10
Екзамен																	50	50
Всього за тиждень.		4		4		4		4		4		5		10	5	10	50	100

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення

Мультимедіа, лабораторії,
комп'ютери та інше

Базова література:

1. Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища". Київ: Видавництво Верховної Ради, 1991.
2. Постанова КМУ. "Про затвердження Державної стратегії управління лісами України на період до 2035 року". Київ, 2020.
3. Жолобак Г.М., Голик Л.А. Лісові ресурси України: стан, використання, збереження. Харків: Вища школа, 2003.
4. Адамовський В.Я., Серeda В.П. Управління лісовим господарством: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2015.
5. Закон України "Про охорону земель". Київ: Видавництво Верховної Ради, 2003.
6. Шейко В.В., Чабанюк О.М. Екологічне управління лісовими ресурсами. Київ: Академперіодика, 2018.
7. Петренко Л.М., Гордієнко О.П. Економіка лісового господарства: підручник. Київ: Вища освіта, 2016.
8. Мельник М.В., Шевчук В.Я. Екологічна політика та управління природокористуванням. Київ: Либідь, 2010.

Допоміжна література:

9. Коментар до Лісового кодексу України / За ред. Л.Ф. Мальцевої. Київ: Наукова думка, 2017.
10. Коваль С.М. Основи лісового менеджменту. Чернівці: Рута, 2011.
11. Руденко Л.Г., Яковенко О.О. ГІС-технології в управлінні лісовими ресурсами. Київ: Освіта України, 2014.
12. Мусієнко В.С. Основи лісового законодавства та політики. Львів: ЛА "Піраміда", 2015.
13. Івченко А.Л., Нестеренко В.В. Екологічний менеджмент у лісовому господарстві. Київ: Знання, 2012.
14. Закордонний досвід у сфері лісового управління / За ред. М.І. Шейка. Київ: Інтерсервіс, 2019.
15. Писаренко М.М. Лісовідновлення та стале лісокористування. Полтава: АСМІ, 2008.
16. Трофимчук О.М., Підлісецька В.І. Дистанційне зондування Землі та ГІС у лісовому господарстві. Харків: ХНУРЕ, 2016.
17. Михайлов О.В., Лісова політика і право. Чернівці: Букрек, 2021.

7. Контактна інформація

Кафедра лісового і аграрного
менеджменту

Факультет природничих наук
вул. Галицька 201, каб. 206, 107
тел. (0342) 59-61-66

	(0342) 59-61-72 сайт: https://kl.pnu.edu.ua E-mail: klam@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Коляджин Ігор Федорович
Контактна інформація викладача	igor.kolyadzhin@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній онлайн режимі за погодженням із деканом факультету)
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку

	відповідно до зазначених критеріїв оцінювання у ЕНК. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Додаткові бали	Позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.

Викладач, доцент _____ **І.Ф. Коляджин**